

1. в багатьох випадках негативну роль щодо професійного розвитку працівників відіграє відсутність у роботодавця достатніх коштів для професійного навчання безпосередньо на виробництві або за межами підприємства в професійно-технічних чи вищих навчальних закладах.

Висновки. Таким чином, інвестування у людський капітал є досить дійовим інструментом стабілізації та покращення результатів роботи підприємства при умові вирішення проблем в даній сфері. Разом з тим, економічний розвиток країни значною мірою залежить від професійного розвитку працівників, тому він повинен розглядатися та стимулюватися не лише на рівні підприємства, але й на державному рівні.

Бібліографічний список

1. **Сорока І.В., Сименко І.В.** Інвестиції в людський капітал в контексті устойчивого розвитку економіки України. — Донецьк: Изд-во ДонГУЭиТ, 2000. — 167 с.
2. Рекомендації щодо сприяння стимулюванню заінтересованості роботодавців у підвищенні професійного рівня працівників Наказ Міністерства праці та соціальної політики України №564 від 03.12.2008 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.kmv.gov.ua/getdoc.asp?Id=9100.
3. **Лібанова Е.М., Мельничук Д.П.** Ринок праці в економічній системі. — Житомир, 2002. — С. 143–144.

ДРОНИК О.В., ст. гр. 0503-Д
Наук. кер.: Пилипенко В.В., старш. викл.
Донецький національний університет,
м. Донецьк

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОСИЛЕННЯ СТИМУЛЮЮЧОЇ РОЛІ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Изучены направления и первоочередные задания усиления стимулирующей роли монетарной политики в Украине, а также проанализированы основные параметры, направленные на достижение долгосрочных целей устойчивого экономического развития.

Актуальність. Вирішення задачі після кризового відновлення темпів економічного зростання в Україні на основі виправлення диспропорцій монетарного і реального секторів економіки України потребує системного застосування антикризових важелів, у тому числі монетарних. Стимулююча монетарна політика має охоплювати стабілізуючі й підтримуючі заходи, спрямовані на створення нових умов і параметрів структури економічної системи та усунення структурних диспропорцій банківської системи.

Серед вітчизняних дослідників цієї проблеми слід назвати Б. Адамика, О. Береславську, О. Василика, Т. Вахненко, А. Гальчинського, В. Геєця, О. Дзюблюка, І. Лютого, І. Михасюка, А. Мельник, М. Савлука, А. Стаशिшина, І. Тивончука, Т. Унковську та інших.

Ціль дослідження: теоретичне обґрунтування та аналіз параметрів стимулюючої монетарної політики в частині управління грошовою масою, дисконтної політики, валютно-курсової політики, норм валютного і банківського регулювання, спрямованих на досягнення довгострокових цілей щодо сталого і збалансованого економічного зростання та підтримання низько інфляційного середовища.

Сучасна монетарна політика України, як органічна частина економічної політики, має цільову спрямованість, і вона має бути спрямована на пом'якшення низки обмежень майбутнього економічного розвитку України:

- достатньо високого рівня залежності економічного зростання від зовнішніх чинників, а отже — від поступовості й тривалості відновлення глобальної економіки, що означає неврегульованість стабілізуючих чинників розвитку;
- збереження значних фінансових та інфляційних ризиків, що обумовлюватиме підтримання високих процентних ставок, а отже — перешкоджатиме відновленню інвестиційного процесу в Україні;
- структурних диспропорцій економіки України [1].

Політика «дорогих» грошей, що проводилася НБУ в першій половині 2009 р., лише підсилювала зазначені обмеження. За падіння темпів приросту ВВП до «мінус» 15,9% (у III кв. 2009 до III кв. 2008 рр.), промислового виробництва — на 26,4% за підсумками 10 міс. 2009 р., за 11 міс. 2009 р. обсяги кредитів, наданих в економіку України, скоротилися на 2,2%, грошова маса — на 8,8%, грошова база — на 2,8%. Проте, як видно з рис. 1, у річному вимірі темпи приросту грошової бази, грошової маси та кредитування впали набагато істотніше, ніж макроекономічні показники. Про масштаби скорочення ліквідних ресурсів суб'єктів економічної діяльності свідчать такі показники: за 11 міс. 2009 р. готівка в обігу зменшилася на 4,4% (торік приріст складав 39,3%), обсяг коштів банків на коррахунках знизився на 22,4% (торік на 2,2%), обсяги депозитів юридичних осіб — на 20,9% (торік збільшилися на 23,0%).

Системний розрив між попитом і пропозицією кредитних ресурсів в Україні, зокрема, невідповідність можливостей банківського сектору надавати фінансові ресурси і здатності не фінансового сектору їх ефективно використовувати і обслуговувати, консервує структурні деформації вітчизняної економіки, посилює залежність розвитку України від зовнішніх умов, позбавляє вітчизняних товаровиробників ресурсів розвитку.

Вирішення диспропорцій монетарного і реального секторів економіки України потребує системного застосування антикризових важелів, у тому числі монетарних. Відкладання на майбутнє стабілізаційних і стимулюючих заходів довгострокової спрямованості означатиме, що на поточному етапі диспропорції лише поглиблюватимуться. Це може стати підґрунтям для нової системної кризи. Не допустити такого сценарію розвитку подій покликана науково-обґрунтована стимулююча монетарна політика, яка має охоплювати стабілізуючі та підтримуючі заходи.

Відповідно, середньостроковими завданнями монетарної політики мають стати:

- збереження стабільно функціонуючого банківського сектору і фінансових ринків за будь-якого сценарію розвитку зовнішніх умов;
- максимальна концентрація зусиль на усуненні структурних диспропорцій у фінансовій та реальній сферах економіки;
- зниження інфляції, інфляційних і девальваційних очікувань;
- стимулювання заощаджень населення і підприємств [3].

Для досягнення довгострокових цілей сталого і збалансованого економічного зростання та підтримання низькоінфляційного середовища потрібно слідувати наступним орієнтирам:

1. *Грошово-кредитна і дисконтна політика* мають бути вкрай виваженими і обережними для одночасного недопущення прискорення темпів зростання цін та забезпечення в повному обсязі потреб економіки в грошово-кредитних ресурсах.

2. *Валютно-курсова політика*. Ключовим завданням валютно-курсової політики на поточному етапі розвитку України є підтримання передбачуваної курсової динаміки шляхом згладжування надмірних курсових коливань на базі поточного правила «м'якого» плаваючого коридору шириною у 2–3%. Стимулююча роль такої курсової динаміки знайде вияв у послабленні девальваційних очікувань та поступовому зменшенні доларизації, стабілізації цінової динаміки, полегшення обслуговування та погашення населенням і підприємствами валютних кредитів, банками та урядом — зовнішніх боргів.

У довгостроковій перспективі передбачуваність курсової динаміки в рамках

переходу до режиму гнучкого курсоутворення можливо забезпечити лише за умови подолання проблеми доларизації. Корені останньої лежать у площині погіршення фундаментальних факторів курсоутворення, політичної нестабільності та зростаючої недовіри населення до національної валюти.

3. *Валютне регулювання платіжного балансу.* Значна відкритість економіки України та велика інтенсивність її зовнішніх зв'язків зумовлюють необхідність посилення пруденційного характеру валютного регулювання з тим, щоб захиститися від зовнішніх кризових впливів. Пруденційні заходи мають бути спрямовані на поліпшення структури експорту та запобігання масованому припливу спекулятивного капіталу [4].

Для стимулювання розвитку експортного виробництва в Україні невідкладними заходами є: розвиток експортного кредитування, державна підтримка просування вітчизняної продукції на зовнішні ринки, розробка і реалізація державних програм модернізації експортних виробництв, забезпечення стабільно низьких темпів інфляції для поліпшення конкурентних переваг підприємств-суб'єктів ЗЕД. Суттєво підсилити заходи валютного регулювання спроможні заходи податково-бюджетної політики.

4. *Банківський нагляд.* Вихід на траєкторію сталого економічного зростання потребує відновлення банківського кредитування економіки. Поки що в економіці України утворилося замкнене коло, коли і банки, і потенційні позичальники «тікають» від кредитів, розглядаючи кредитування як високо ризикований бізнес. Банки «заморозили» значні кошти у резервах, які зросли з 45 до 95,5 млрд. грн. за січень-жовтень 2009 р., втрачаючи майбутні прибутки та потенційні можливості розвитку. Тому політика НБУ у сфері банківського регулювання має спрямовуватися на інтеграцію стратегій банківського сектору та фінансового ринку за одночасного створення умов для поліпшення рентабельності й платоспроможності корпоративних позичальників.

Висновки. Таким чином, зазначені заходи мають бути посилені інформаційними заходами, що дозволять НБУ позитивно впливати на очікування учасників ринків. Тільки впевненість економічних агентів в ефективності стимулюючої довгострокової монетарної політики дозволить об'єднати зусилля НБУ та суб'єктів господарювання на шляху виходу з кризи.

Бібліографічний список

1. **Козюк В.** Вплив глобалізації фінансових ринків на процентні ставки: аспекти монетарної політики. // Вісн. НБУ. — 2008. — № 7. — С.40–43.
2. **Немчук К.Д.** Дослідження впливу монетарної політики на ефективність соціально-економічних відносин в Україні. — К.: Знання. — 2009. С.274–297.
3. **Манцуров Ц.Г.** Монетарна політика та її вплив на конкурентоспроможність економіки та її зростання: [Через регулювання інфляційного процесу] // Економіка та держава. — 2008. — № 5. — С.24–27.
4. **Петрик О.І.** Цілі та основні режими сучасної монетарної політики // Вісник НБУ. — 2007. — № 6. — С.6–13.

САХНО В.С., ст. гр. МО-0601А

Науч. руков.: Локшина Т.Я., к.э.н., доц.

Донецкий национальный университет,

г. Донецк

КОРПОРАТИВНАЯ КУЛЬТУРА АССОЦИАЦИИ ФЕРМЕРОВ «АГРОСЕРВИС»

Проанализировано наличие и состояние корпоративной культуры Ассоциации фермеров «Агросервис», разработаны рекомендации по ее совершенствованию, которые позволяли бы организации успешно адаптироваться в рыночных условиях.

Актуальность. Все больше руководителей и менеджеров в современных условиях задумываются о необходимости целенаправленного формирования корпоративной культуры. Эта ситуация обусловлена выходом бизнеса на новую стадию развития, которая характеризуется поиском путей повышения эффективности использования имеющихся ресурсов, в том числе и персонала. Для успешной конкуренции на рынке чрезвычайно важным является правильное понимание корпоративной культуры. Совершенствование корпоративной культуры может стать одним из рычагов повышения эффективности функционирования организации.

Цель исследования: на примере конкретной организации раскрыть сущность понятия «корпоративная культура», дать аналитическую оценку механизма ее реализации, выявить проблемы и предложить мероприятия по ее укреплению.

Основная часть. Культура организации — это ее атмосфера или климат. Она отражает преобладающие обычаи, нравы и традиции в организации. Не смотря на актуальность проблемы корпоративной культуры, ее очевидную выгоду видят лишь 10-15% отечественных предприятий, которые занимаются формированием системы ценностей и норм поведения и создают в своем составе специальные подразделения. Ассоциация фермеров «Агоровервис» (г. Волноваха, Донецкая обл.) — предприятие, которое производит сельскохозяйственную продукцию, предоставляет услуги по обработке земли, уборке зерна, переработке и получению гибридных семян